

Vergaderjaar 2023–2024

36 403

Wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet, houdende regeling van nicotineproducten zonder tabak en nicotineapparaten

C

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 27 juni 2024

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de vragen die door de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn gesteld over het hierboven genoemde wetsvoorstel. Ik dank de leden van deze commissie voor hun inbreng. Hieronder ga ik in op de door de diverse fracties gestelde vragen, waarin de volgorde van het verslag wordt aangehouden. Ik hoop met de beantwoording van de gestelde vragen de nog bestaande onduidelijkheden te kunnen wegnemen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, SP en PvdD

De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, SP en PvdD vragen de regering of zij kan aangeven waarom bij de begrenzing van het verbod gekozen is voor nicotinezakjes. Kan de regering aangeven of het klopt dat met het verbod op uitsluitend nicotinezakjes het de tabaksindustrie vrijstaat om willekeurige andere nicotinedragers op de markt te brengen? Welke preventie gaat hierbij uit van het onder de Tabaks- en rookwarenwet brengen van deze producten?

Met de wetwijziging worden nicotineproducten zonder tabak (NZZ) en nicotineapparaten onder de reikwijdte van de Tabaks- en rookwarenwet gebracht. Het in de handel brengen van NZZ voor oraal gebruik, zoals nicotinezakjes, wordt daarbij inderdaad verboden. Voor NZZ die niet oraal worden gebruikt gaat geen verbod gelden. Voor deze producten gaan onder andere de leeftijdsgrens, het reclameverbod en verkoopbeperkingen gelden en kunnen ook product- en verpakkingseisen worden gesteld. Dit betekent dat duidelijk is aan welke strenge regels producenten, groothandelaren, importeurs en verkopers zich moeten houden bij het verhandelen van deze producten, omdat de Tabaks- en rookwarenwet van toepassing is op deze producten. Wanneer meer duidelijk wordt over de risico's van nieuwe producten en het gebruik toeneemt zou een verbod ook kunnen worden overwogen voor andere categorieën dan NZZ voor oraal gebruik.

Is de regering het met deze leden eens dat de handhaving van regelgeving rond deze producten geen taak behoort te zijn die zich beperkt tot docenten of de school in bredere zin? Zo nee, welke bevoegdheden denkt de regering dat docenten hierbij zouden moeten of kunnen hebben in termen van sanctionering van maatregelen?

Het RIVM constateert dat nicotinezakjes aantrekkelijk zijn gemaakt voor jongeren bijvoorbeeld door de smaken, verpakking en de mogelijkheid ze op discrete wijze te gebruiken.¹ Scholen en docenten kunnen daarom met deze producten worden geconfronteerd. Nicotinezakjes worden met het voorstel onder het rookverbod gebracht. Een school moet het rookverbod instellen, aanduiden en handhaven. Scholen hebben ook nu al te maken met het rookverbod in de gebouwen en op de terreinen. Nicotinezakjes lijken veel op snus (tabakszakjes), die al onder het rookverbod vallen. Als in of rondom de school nicotinezakjes gebruikt worden kan hiertegen op dezelfde manier worden opgetreden als wanneer gerookt of gevapt wordt of snus wordt gebruikt. Dat betekent in ieder geval dat jongeren en ook volwassenen die zich niet aan het rookverbod houden hierop worden aangesproken. De vraag of andere sancties aan de orde zijn is aan de school zelf. Een school kan bijvoorbeeld huisregels vaststellen en daarin ook sancties vastleggen. De Tabaks- en rookwarenwet speelt daarbij geen rol.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport geeft aan te willen wachten op de uitslag van het onderzoek van het Ministerie van IenW naar de milieueffecten van deze producten. Kan de regering aangeven welke maatregelen zij verwacht dat er genomen gaan worden als blijkt dat deze producten schadelijk zijn voor het milieu?

Ik wil niet vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek. Daarom zal de regering de uitkomsten van het onderzoek en de adviezen afwachten.

Kan de regering aangeven op welke wijze de volksgezondheid wordt meegenomen in dit onderzoek en of ook hieraan consequentie zullen worden verbonden?

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat laat onderzoek doen dat is gericht op het in kaart brengen van wegwerpproducten die geheel of gedeeltelijk gemaakt zijn van kunststof en die mogelijk in aanmerking komen voor aanvullend beleid, waaronder de vapes. Aspecten met betrekking tot de volksgezondheid zijn geen onderdeel van het onderzoek.

Kan de regering aangeven waarom bij nieuwe tabaks- en/of andere nicotinehoudende producten andere toelatingsnormen worden gehanteerd dan het geval is bij andere nieuwe voedings- en genotmiddelen die op de markt gebracht worden? Kan de regering zich voorstellen dat andere voedings- of genotmiddelen op de markt zouden worden toegelaten onder een vergelijkbaar licht regime van beoordeling? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarin schuilt dan de reden om nieuwe tabaks- en/of andere nicotinedragers oogluikend toe te laten?

Met de wetswijziging worden NZT en nicotineapparaten onder de werking van de van de Tabaks- en rookwarenwet gebracht. NZT voor oraal gebruik zoals nicotinezakjes worden daarbij verboden. Voor NZT die niet oraal worden gebruikt gaat geen verbod gelden. Voor deze producten gaan onder andere de leeftijdsgrenzen, het reclameverbod en verkoopbeperkingen gelden en kunnen ook verpakkingseisen worden gesteld. Voor de

¹ RIVM, 2020. Nicotineproducten zonder tabak voor recreatief gebruik. Beschikbaar via: <https://www.rivm.nl/publicaties/nicotineproducten-zonder-tabak-voor-recreatief-gebruik>

nicotineproducten die niet worden verboden geldt daarmee een relatief streng wettelijk regime dat zeker niet lichter is dan het regime voor voedingsmiddelen. Zo geldt er voor voedingsmiddelen geen reclameverbod, verkoopbeperkingen of een leeftijdsgrens. Van oogluikend toestaan is daarom naar mijn mening geen sprake. Tot slot ondergaan voedingsmiddelen net als rookwaren, uitzonderingen daargelaten, geen beoordeling voorafgaande aan de marktintroductie.

Kan de regering aangeven waar de productie van vapes en e-sigaretten plaatsvindt? Betreft dit ook Nederlandse bedrijven? Zo ja, welke bedrijven zijn dit? Hebben deze bedrijven een milieuvergunning om te werken met stoffen als lood, cadmium en uranium? Hoe wordt hierop gehandhaafd? Zo nee, uit welke landen komen deze producten? Welke importregels gelden er rond deze stoffen? Hoe is de handhaving hierop geregeld? Hoe verhoudt de distributie en de verkoop zich tot de geldende milieuregels die betrekking hebben op deze milieu- en gezondheidsbelastende stoffen?

De productie van e-sigaretten (ook wel vapes genoemd) vindt in veel gevallen in het Verre Oosten plaats, maar ook in Nederland worden vloeistoffen voor e-sigaretten geproduceerd. Stoffen als lood, cadmium en uranium zijn eerder in vloeistoffen en emissies van e-sigaretten aangetroffen.² Deze stoffen zijn niet als ingrediënt toegevoegd, maar zijn daarin als verontreiniging aanwezig.³ In de Europese Tabaksproductenrichtlijn (hierna: TPD) zijn regels opgenomen waaraan e-sigaretten moeten voldoen. Deze regels zijn geïmplementeerd in de Tabaks- en rookwarenwet. Verder gelden de Europese regels voor chemische stoffen (REACH en CLP). Producenten, importeurs, distributeurs en verkopers moeten zich aan deze regels houden als deze producten in Nederland worden verhandeld. De NVWA ziet toe op de naleving van deze regels.⁴ Verder houden de Douane en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ook toezicht op de naleving van de regels voor chemische stoffen.⁵

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

*Is de regering het met de leden van de **VVD-fractie** eens, gezien de gezondheidsrisico's van vapes die inmiddels in meerdere wetenschappelijke onderzoeken naar voren zijn gekomen zo groot zijn, dat een totaalverbod hierop in feite niet langer uitgesteld zou moeten worden?*

Dat er grote gezondheidsrisico's aan het gebruik van vapes kleven, wordt inderdaad steeds duidelijker. Ik vind een verbod dus eigenlijk helemaal niet zo'n gek idee. Echter, een totaalverbod op vapes is niet mogelijk, omdat e-sigaretten in Europees verband toegestaan zijn. Hierdoor kan Nederland geen nationaal verbod op e-sigaretten invoeren.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft eerder aangegeven dat een verbod op e-sigaretten nog niet mogelijk is, omdat dit product in de Europese Tabaksproductenrichtlijn op dezelfde manier

² RTL Nieuws, 2024. Vapes van Nederlandse kinderen in lab onderzocht: bomvol gif, lood en te veel nicotine. Beschikbaar via: <https://www.rtl.nl/nieuws/artikel/5450560/wat-zit-er-vapes-vapes-van-nederlandse-kinderen-lab-onderzocht-bomvol-gif>

Tabaknee.nl, 2024. vapes van-scholieren zitten vol met gif. Beschikbaar via: <https://www.tabaknee.nl/nieuws/item/3005-vapes-van-scholieren-zitten-vol-met-gif>

³ RIVM, 2014. De gezondheidsrisico's van e-sigaretgebruik. Beschikbaar via: <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2014-0143.pdf>

⁴ NVWA, 2024. Eisen voor producenten en importeurs van vapes en e-liquids. Beschikbaar via: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vapes-en-e-sigaretten/eisen-voor-producenten-en-importeurs>

⁵ ILT, 2024. Gezamenlijk toezicht op chemische stoffen. Beschikbaar via: <https://www.ilent.nl/onderwerpen/chemische-stoffen-en-mengsels/gezamenlijk-toezicht-op-chemische-stoffen>

wordt gereguleerd als andere tabaksproducten door middel van een ontmoedigingsbeleid. Is in de Europese Tabaksproductenrichtlijn de vape door de technische uitvoering gelijkgesteld aan een e-sigaret?

In het spraakgebruik wordt de term vape vaak gebruikt voor elektronische sigaretten (e-sigaretten) in de vorm van een wegwerpproduct (wegwerp-vapes). De term vape wordt ook wel gebruikt voor e-sigaretten in het algemeen. De wettelijke term voor vape is elektronische sigaret en in definitie daarvan in de TPD is opgenomen dat deze bestemd kunnen zijn om te worden weggeworpen, navulbaar kunnen zijn of oplaadbaar met een patroon voor eenmalig gebruik. Die definitie is in de Tabaks- en rookwarenwet overgenomen. Vapes vallen dus onder de wettelijke definitie van e-sigaret.

Als de vape niet gelijk gesteld is aan een e-sigaret op grond van de Europese Tabaksproductenrichtlijn, waarom is er – gezien de gezondheidsrisico's – niet gekozen voor een apart totaalverbod op vapes in plaats van een ontmoedigingsbeleid met een verbod op smaakjes en verkoopbeperkingen?

E-sigaretten en dus ook vapes zijn inderdaad gereguleerd op grond van de TPD en dit betekent dat een totaalverbod op vapes niet mogelijk is. Wel heeft de Europese Commissie in maart van dit jaar een Belgisch ontwerpbesluit voor een verbod van wegwerpvapes goedgekeurd.⁶ Het verbieden van bepaalde e-sigarettenvormen is dus, onder voorwaarden, wel mogelijk.

De e-sigaret is oorspronkelijk ontwikkeld om mensen van het roken af te helpen, terwijl de vape ontwikkeld lijkt te zijn om met name jongeren weer aan het roken te brengen. Als de vape wel gelijkgesteld is aan een e-sigaret op grond van de Europese Tabaksproductenrichtlijn, gaat deze vergelijking gekoppeld aan de enorme gezondheidsrisico's dan nog wel op tegen een ontmoedigingsbeleid in plaats van een totaalverbod?

Er bestaat geen juridisch onderscheid tussen e-sigaretten en vapes. Beiden zijn één en hetzelfde product. Op grond van de TPD kan geen totaalverbod op vapes worden ingesteld.

Als de Europese Tabaksproductenrichtlijn een algemeen verbod op vapes tegenhoudt en de inmiddels vastgestelde gezondheidsrisico's zo groot zijn, wat verwacht de regering dan te gaan doen om zo snel mogelijk tot een algeheel verbod op vapes te komen? Gezien het feit dat jongeren, ondanks het ontmoedigingsbeleid, nog steeds eenvoudig aan vapes kunnen komen, vragen de leden van de VVD-fractie of er dan, in het licht van de recent aangenomen moties, wel gewacht kan worden op meer onderzoeken en uitsluitend overleg met de Europese Commissie hierover?

Op dit moment is de herziening van de TPD bezig. Het is aan het aankomende kabinet om te besluiten of zij willen pleiten voor een totaalverbod op vapes in Europees verband.

De leden van de fractie van de VVD zijn van mening dat het wetsvoorstel erg moeilijk te handhaven is. Vapes zijn erg gemakkelijk verkrijgbaar in het buitenland en via internet. Heeft de regering ideeën om het toezicht en de handhaving zodanig in te richten dat dit een substantiële daling van het

⁶ Europese Commissie, 2024. Uitvoeringsbesluit C(2024) 1673 final, betreffende door België aangemelde nationale bepalingen waarbij het in de handel brengen van elektronische wegwerpsigaretten wordt verboden. Beschikbaar via: https://health.ec.europa.eu/document/download/2c0e24a7-8ea5-4464-9bf6-eecc2f45c42b_nl?filename=tobacco_c_2024_1673_nl.pdf

vapegebruik tot gevolg heeft? Hoeveel capaciteit verwacht de regering hiervoor nodig te hebben en op welke wijze en op welke termijn kan dit gerealiseerd worden? Welke handhavingseffecten verwacht de regering hiervan en op welke termijn? De leden ontvangen graag een onderbouwing van deze verwachting.

De voorliggende wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet regelt NZT en nicotineapparaten. E-sigaretten (en dus vapes) zijn uitgezonderd van de definitie van NZT in dit wetsvoorstel, omdat ze een afzonderlijke wettelijke categorie vormen. Bekende NZT zijn nicotinezakjes en de NVWA handhaaft al op grond van de Warenwet op nicotinezakjes met een te hoog gehalte aan nicotine. De NVWA heeft de situatie naar mijn mening goed onder controle en heeft al flinke hoeveelheden van deze zakjes van de markt gehaald.⁷ De verkoop van illegale vapes via niet-reguliere verkoopkanalen lijkt inderdaad toe te nemen. De zorgen over deze ontwikkeling worden breed gedragen in de politiek en maatschappij. Recent heeft de Tweede Kamer twee moties hierover aangenomen. De motie Tielen verzoekt de inzet op het oprollen en bestraffen van illegaal aanbod van vapes met smaakjes aan te scherpen.⁸ De motie Crijns verzoekt de regering meer in te zetten op handhaving van illegale verkoop van vapes aan jongeren door straatdealers en snapchat-dealers.⁹ In reactie hierop heb ik aangegeven dat de NVWA op dit moment zeer efficiënt gebruik maakt van de beschikbare handhaving capaciteit en handhavingsmogelijkheden om de handel in illegale vapes tegen te gaan, maar dat een intensivering binnen de huidige handhaving capaciteit niet mogelijk is. Het is aan een volgend kabinet om een intensivering van de aanpak van illegale vapes en het vrijmaken of prioriteren van middelen hiervoor te overwegen.¹⁰

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

*Voor de leden van de **D66-fractie** is het belangrijk dat de aankomende generaties rookvrij zullen zijn. Dit wetsvoorstel draagt bij aan het beperken van de toegang tot schadelijke nicotineproducten, die kunnen aanzetten tot roken. Over het voorstel hebben deze leden een aantal vragen.*

Met het voorliggende gewijzigde wetsvoorstel beoogt de regering nicotineproducten zonder tabak (NZT) voor oraal gebruik te verbieden. Dit vanwege het feit dat deze producten te veel lijken op het in EU-verband verboden snus. Uit onderzoek van RTL Nieuws blijkt dat vapes met een smaakje nog veelvuldig verkrijgbaar zijn voor jongeren.¹¹ Ook dit product is sinds 1 januari 2024 verboden in Nederland. Hoe verklaart de regering het feit dat er nog steeds een groot aanbod is aan vapes met een smaakje? Hoe zorgt de regering ervoor dat het verbod op NZT voor oraal gebruik ook daadwerkelijk zal leiden tot het verdwijnen van deze middelen uit de Nederlandse maatschappij, aangezien dit voor vapes met een smaakje niet het geval is?

⁷ NVWA, 2023. Inspectieresultaten nicotinezakjes 2023. Beschikbaar via: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/roken-en-tabak/inspectieresultaten/inspectieresultaten-2023/inspectieresultaten-nicotinezakjes-2023#:~:text=Het%20is%20verboden%20om%20nicotinezakjes,zich%20aan%20het%20verkoopverbod%20hielden.>

⁸ Kamerstukken II 2023/24, 36 403, nr. 17.

⁹ Kamerstukken II 2023/24, 32 793, nr. 766.

¹⁰ Kamerstukken II 2023/24, 32 011, nr. 113.

¹¹ Houterman, K., Van Roosmalen, M. en Van Hijfte, R., RTL Nieuws, *Onderzoek: Vapes van Nederlandse kinderen in lab onderzocht: bomvol gif, lood en te veel nicotine*, 23 mei 2024, via <https://www.rtl.nl/nieuws/artikel/5450560/wat-zit-er-vapes-vapes-van-nederlandse-kinderen-lab-onderzocht-bomvol-gif>

De NVWA heeft de afgelopen jaren laten zien met succes te kunnen handhaven op de nicotinezakjes met meer dan 0,035 milligram nicotine, welke op grond van de Warenwet verboden zijn. Dat is ook terug te zien in de gebruikscijfers. Die zijn erg laag. In 2023 gebruikte 2,8% van de jongeren (12 t/m 25 jaar) maandelijks nicotinezakjes.¹² Ik heb er alle vertrouwen in dat zij dit werk kunnen voortzetten met het algehele verbod op nicotinezakjes op grond van de Tabaks- en rookwarenwet.

In de nota naar aanleiding van het verslag van de Tweede Kamer stelde de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het volgende: «Bovendien verwacht de regering dat het gebruik en de populariteit van e-sigaretten door het smaakjesverbod, het online verkoopverbod en de neutrale verpakkingen flink zal afnemen en dat daarmee de vraag naar (illegale) e-sigaretten met zoete smaakjes op den duur zal verminderen.»¹³ Uit meerdere nieuwsbronnen, waaronder NOS en RTL Nieuws, blijkt dat dit niet het geval is.¹⁴ De leden van de fractie van D66 vinden het zorgelijk dat steeds meer jongeren roken en vaperen. Welke extra maatregelen neemt de regering om het gebruik van vapes terug te dringen?

De belangrijkste maatregelen hiervoor zijn al ingevoerd, namelijk de leeftijdsgrens, het rookverbod en het smaakjesverbod. Ook krijgen de verpakkingen die de vapes zo aantrekkelijk maken voor jonge mensen een verplicht neutraal uiterlijk. Daarnaast breiden we de handhavingsmogelijkheden voor de NVWA uit, en verhogen we de boetes voor verkopers die het Tabaks- en rookwarenwet overtreden. Maar de oplossing voor dit probleem kan niet alleen vanuit de overheid komen. Ten eerste moeten de spelers die hierachter zit stoppen met het op de markt brengen van deze illegale producten. Zij zijn hier immers voor verantwoordelijk. Daarnaast wil ik ouders en leraren oproepen het gesprek over vapes aan te gaan over de gevaren van vaperen met hun kind.

Eén van de maatregelen die de regering met dit wetsvoorstel neemt is het plaatsen van NZT voor oraal gebruik en nicotineapparaten onder het reclameverbod. De fractie van D66 hoopt dat het verminderen van de zichtbaarheid van deze producten zal leiden tot een afname van het gebruik. Navulbare apparaten blijven echter wel beschikbaar op de markt. Hoe zal volgens de regering het instellen van een reclameverbod voor navulbare apparaten leiden tot een significante afname van het gebruik hiervan?

Nicotineapparaten zijn navulbare apparaten die gebruikt kunnen worden om een NZT mee te consumeren. Op dit moment zijn nog bijna geen nicotineapparaten op de Nederlandse markt te verkrijgen. Wel zijn hier waterpijpen op de markt, waarin NZT, zoals stoomsteentjes kunnen worden gebruikt. In andere landen zijn wel nicotineapparaten op de markt gebracht. Een voorbeeld is een navulbaar apparaat waarin meerdere NZT-sticks tegelijkertijd geklikt en geconsumeerd kunnen worden. De verwachting is dat een reclameverbod een significante belemmering is voor aanbieders van deze apparaten om bestaande producten populairder te maken en om van marktintroductions een succes te maken.

¹² Jongerenmonitor tabaks- en nicotineproducten. Trimbos-instituut, 2023.

¹³ Kamerstukken II 2023/24, 36 403, nr. 6, p. 20.

¹⁴ NOS Nieuws, *Jongeren minder tevreden over eigen gezondheid, roken en vaperen meer*, 28 mei 2024, via <https://nos.nl/artikel/2522159-jongeren-minder-tevreden-over-eigen-gezondheid-roken-en-vaperen-meer-en>
Houterman, K., Van Roosmalen, M. en Van Hijfte, R., RTL Nieuws, *Onderzoek: Vapes van Nederlandse kinderen in lab onderzocht: bomvol gif, lood en te veel nicotine*, 23 mei 2024, via <https://www.rtl.nl/nieuws/artikel/5450560/wat-zit-er-vapes-vapes-van-nederlandse-kinderen-lab-onderzocht-bomvol-gif>.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Is de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) voldoende toegerust om geregeld toezicht en controles uit te voeren, teneinde vapes met smaakjes uit het handelskanaal te houden?

De NVWA controleert in eerste instantie bij de bron, namelijk de importeurs en distributeurs waar de vapes binnenkomen. Als de NVWA vapes aantreft met bijvoorbeeld een te grote inhoud, te veel nicotine of met smaakjes, dan wordt opgetreden. Op deze manier heeft de NVWA ervoor gezorgd dat 3,6 miljoen vapes uit de handel zijn gehaald. De NVWA werkt in het toezicht samen met de Douane om meer zicht te krijgen op de invoer van vapes. Daarnaast controleert de NVWA bij verkopende partijen, zoals winkels.

Er wordt aan gewerkt om de NVWA meer handhavingsmogelijkheden te geven, zodat de handhaving verbeterd kan worden. Een voorbeeld hiervan is dat de NVWA ruimere bevoegdheden voor inbeslagname krijgt. Ook zullen de boetes voor overtreders worden verhoogd. Importeurs, distributeurs en alle andere bedrijven en individuen in de handelsketen van vapes roep ik daarom op hun verantwoordelijkheid te nemen en alleen vapes te verkopen die aan de regels voldoen.

In de nota naar aanleiding van het nader verslag zijn op pagina 2 en 3 de volgende opmerking en reactie te lezen: «De leden van de PVV-fractie merken op dat nu vooral de volwassen ex-rokers de dupe zijn van het smaakjesverbod, nu voor hen de beschikbaarheid van minder schadelijke alternatieven, zoals de vapes/e-sigaret met smaakjes buiten bereik is. Ook in dit kader ontvangen zij graag een reactie van de regering. Immers, ook het Trimbos heeft het standpunt dat volledig overstappen op de e-sigaret gezondheidswinst op kan leveren.

In de afweging tussen het beschikbaar houden van e-sigaretsmaakjes voor de (beperkte) groep mensen die deze middelen willen gebruiken als stoppen-met-roken-middel en het beschermen van jongeren tegen (het beginnen) van een schadelijke nicotineverslaving door vapes, heeft de regering voor het laatste gekozen. Er zijn voldoende effectief bewezen stoppen-met-roken-methoden beschikbaar zonder de e-sigaret. Op de website www.ikstopnu.nl kunnen mensen terecht voor effectief bewezen stoppen-met-rokenzorg.»¹⁵

*Naar aanleiding hiervan vragen de leden van de **PVV-fractie** de regering om aan te geven hoe groot de groep mensen is die e-sigaretsmaakjes willen gebruiken als stoppen-met-roken-middel.*

Er zijn geen cijfers bekend over de grootte van de groep mensen die smaakjes willen gebruiken om te stoppen met roken. Daarnaast is de rol van e-sigaretsmaken in relatie en stoppen met roken überhaupt nog onduidelijk.¹⁶ Wat we wél weten is een toename is van vaperen onder jongeren in Nederland. Ook zijn er steeds meer aanwijzingen dat vaperen

¹⁵ Kamerstukken II 2023/24, 36 403, nr. 9, p. 2–3.

¹⁶ Lindson N, Butler AR, Liber A, Levy DT, Barnett P, Theodoulou A, Notley C, Rigotti NA, Hartmann-Boyce J. An exploration of flavours in studies of e-cigarettes for smoking cessation: secondary analyses of a systematic review with meta-analyses. *Addiction*. 2023 Apr;118(4):634–645. doi: 10.1111/add.16091

nog schadelijker is dan gedacht. Alle reden dus om de e-sigaret zoveel mogelijk te ontmoedigen. Het smaakjesverbod is een belangrijke maatregel hiervoor.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. van Ooijen